

Sygn. akt II AKz 1289/20

POSTANOWIENIE

Dnia 24 listopada 2020 roku

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia SA Wojciech Paluch

Protokolant: Karolina Jach

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Częstochowa - Północ w Częstochowie del. do Prokuratury Regionalnej w Katowicach Patrycji Czerwik

po rozpoznaniu w sprawie **M. S. (S.)**

podejrzanego o czyny z art. 258 § 1 k.k. i inne

zażalenia obrońcy podejrzanego

na postanowienie Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 5 listopada 2020 roku, sygn. akt II Kp 1119/20

w przedmiocie przedłużenia czasu trwania tymczasowego aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanawia:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Częstochowie postanowieniem z dnia 5 listopada 2020 roku, sygn. akt II Kp 1119/20, na podstawie art. 249 § 1 k.p.k. w zw. z art. 263 § 2 k.p.k. i art. 258 § 1 pkt 2 i § 2 k.p.k., przedłużył stosowanie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania wobec M. S., zastosowanego postanowieniem Sądu Rejonowego Katowice – Wschód w Katowicach z dnia 3 lipca 2020 roku, sygn. akt IV Kp 380/20, do dnia 8 lutego 2021 roku, do godz. 6:00.

Powyższe postanowienie zostało zaskarżone przez obrońcę podejrzanego M. S., zarzucając mu obrazę przepisów postępowania, mających wpływ na jego treść, tj. art. 249 § 1 k.p.k., art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k., art. 258 § 2 k.p.k. i art. 257 § 1 k.p.k. W konkluzji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez uchylenie środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania i zastosowanie w jego miejsce środków zapobiegawczych o charakterze wolnościowym w postaci:

- poręczenia majątkowego w kwocie 30.000 zł bądź wyższej, jeżeli sąd uzna to za konieczne;
- dozoru Policji połączonego z zakazem kontaktowania się z T. J., M. M., A. N., J. M., ewentualnie innymi osobami, z którymi kontakt mógłby zaburzyć prawidłowość toczącego się postępowania;
- zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem paszportu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie obrońcy podejrzanego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zdaniem sądu odwoławczego, w realiach przedmiotowej sprawy w dalszym ciągu istnieją podstawy do stosowania wobec podejrzanego M. S. środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania. Sąd Okręgowy prawidłowo stwierdził, że tego typu konieczność zachodzi w niniejszej sprawie, a ponadto słusznie wskazał, że spełnione zostały przesłanki dalszego stosowania tymczasowego aresztowania.

Sąd I instancji prawidłowo wskazał okoliczności przemawiające za istnieniem ogólnej, materialnej przesłanki stosowania środków zapobiegawczych, o której mowa w przepisie art. 249 § 1 k.p.k. Przeprowadzona przez Sąd Apelacyjny kontrola odwoławcza zaskarżonego orzeczenia prowadzi do wniosku, że sprawstwo podejrzanego zostało uprawdopodobnione w stopniu dużym, zgromadzonym dotychczas materiałem dowodowym. Sąd odwoławczy dostrzega, że pomiędzy podejrzanymi M. S. a T. J. w dniu 14 października 2020 roku doszło do konfrontacji, z której wynika, że M. S. miał nie wiedzieć o charakterze nielegalnej działalności prowadzonej przez T. J., niemniej wyjaśnienia te, co trafnie podniósł Sąd Okręgowy, nie są jedynymi dowodami w sprawie i w konsekwencji nie umniejszają występowania dużego prawdopodobieństwa popełnienia przestępstwa w rozumieniu art. 249 § 1 k.p.k. Zaznaczyć należy skarżącemu, że istnienie dużego prawdopodobieństwa popełnienia przestępstw w żaden sposób nie jest równoznaczne z przypisaniem podejrzanemu sprawstwa, kwalifikacji prawnej czynów, czy też winy w zakresie stawianych im zarzutów. Sąd przy stosowaniu środków zapobiegawczych nie dokonuje kompleksowej oceny materiału dowodowego, bowiem ta należy do sądu orzekającego, o ile zostanie skierowany akt oskarżenia. Na etapie stosowania środków zapobiegawczych dokonuje się jedynie takiej oceny materiału dowodowego, która pozwala na ustalenie, czy istnieje duże prawdopodobieństwo popełnienia czynu zabronionego. Z tych wszystkich powodów w przedmiotowej sprawie zasadne jest dalsze zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania przygotowawczego.

Wobec podejrzanego M. S. nadal zachodzi szczególna przesłanka procesowa, przewidziana w art. 258 § 1 pkt 2 k.p.k., tj. uzasadniona obawa, iż może on nakłaniać do fałszywych zeznań lub wyjaśnień albo w inny bezprawny sposób utrudniać postępowanie karne. Praktyka sądowa uczy, że ze strony podejrzanego możliwe są sytuacje, takie jak nakłanianie znanych mu osób do składania korzystnych zeznań dla swej linii obrony, czy umniejszających swoją rolę w przestępstwie, przygotowywanie fałszywego alibi, jak również kontaktowanie się z innym uczestnikami przestępczego procederu i uzgadnianie wspólnie z nimi treści składanych wyjaśnień. Kierując się powyższymi argumentami należy podkreślić, że przy stosowaniu tymczasowego aresztowania nie chodzi o zachowania uprzednie, które by już spowodowały utrudnienie postępowania, lecz o uzasadnioną obawę podjęcia takich zachowań. Powyższe okoliczności wobec podejrzanego są o tyle zasadne, że w przestępczym procederze miały brać udział także inne osoby, które miały działać w zorganizowanej strukturze przestępczej, a z kolei materiał dowodowy opiera się w znacznej mierze o dowody osobowe, dlatego jego dalsza izolacja jest uzasadniona. Stwierdzenia skarżącego dotyczące ewentualnej bezprawnej próby kontaktowania się podejrzanego z innymi osobami nie zasługiwały na uwzględnienie, albowiem na takie okoliczności sąd I instancji nie powołał się w zaskarżonym postanowieniu.

Przeprowadzona kontrola odwoławcza zaskarżonego postanowienia prowadzi też do wniosku, że w sprawie występuje przesłanka szczególna, o jakiej mowa w art. 258 § 2 k.p.k. Sąd Apelacyjny orzekający w niniejszej sprawie podziela w pełni stanowisko wyrażone w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2012 roku, sygn. akt I KZP 18/11 (OSNK 2012/1/1, Prok.i Pr.-wkł. 2012/4/13, LEX nr 1102081, OSP 2012/7-8/80, OSP 2013/6/66, Biul.SN 2012/1/12), w której stwierdzono, że podstawy stosowania tymczasowego aresztowania, określone w art. 258 § 2 k.p.k., przy spełnieniu przesłanek wskazanych w art. 249 § 1 k.p.k. i art. 257 § 1 k.p.k. oraz przy braku przesłanek negatywnych określonych w art. 259 § 1 i 2 k.p.k., przemawiają za dalszym stosowaniem tego środka zapobiegawczego. Przesłanka z art. 258 § 2 k.p.k. ma zastosowanie w sprawie, gdy podejrzanemu zarzuca się popełnienie zbrodni lub występku zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat, a zarazem realia konkretnej sprawy uzasadniają wymierzenie surowej kary. Podejrzany stoi pod zarzutami popełnienia kilku przestępstw, między innymi, czynu z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 183 § 1 k.k. w zw. z art. 165 § 1 pkt 5 k.k. i art. 164 § 1 k.k. w zw. z art. 163 § 1 pkt 1 i 3 k.k. i art. 171 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., które są zagrożone surowymi karami w rozumieniu powołanego przepisu. Biorąc pod uwagę także okoliczności związane z popełnieniem przestępstw, ich

charakterem, wysoką społeczną szkodliwością, czy też działaniem w ramach struktury przestępczej, realnym staje się wymierzenie podejrzanemu surowej kary, w przypadku, gdy udowodnione zostanie mu sprawstwo i wina. W orzecznictwie wyrażony jest pogląd, że groźba surowej kary rodzi domniemanie, że podejrzany może podejmować próby bezprawnych działań destabilizujących prawidłowy tok postępowania. Z uwagi na fakt, że wskazana w art. 258 § 2 k.p.k. okoliczność ma charakter domniemania prawnego, nie jest konieczne dowodowe wykazywanie, czy podejrzany podejmował już w przeszłości konkretne działania w tym kierunku (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26.11.2014r., sygn. akt II KK 83/14, Prok.i Pr.-wkl. 2015/3/12, LEX nr 1646952). Wskazanej obawy nie są w stanie podważyć twierdzenia obrońcy, jakoby dalsze stosowanie izolacyjnego środka zapobiegawczego wobec podejrzanego stanowiło antycypację kary, a realia niniejszej sprawy uzasadniały, iż M. S. może być wymierzona niska kara, a w świetle charakteru zarzucanych mu czynów nawet kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Przeprowadzona kontrola instancyjna zaskarżonego postanowienia prowadzi do wniosku, iż zgromadzony dotąd materiał dowodowy uzasadnia potrzebę dalszego przedłużenia wobec podejrzanego tymczasowego aresztowania w związku z występowaniem szczególnych okoliczności, o których mowa w art. 263 § 2 k.p.k. Konieczność przeprowadzenia kolejnych czynności procesowych zaplanowanych przez prokuratora należy zaliczyć do kategorii owych „szczególnych okoliczności”, które uniemożliwiły zakończenie postępowania w sprawie w dotychczasowym terminie i uzasadniają jego kolejne przedłużenie.

W konsekwencji uznać więc trzeba, że obecny etap postępowania przygotowawczego prawidłowo może zabezpieczyć jedynie dalsze stosowanie tymczasowego aresztowania. W świetle przyjętych obaw i ich nasilenia, uwzględniając też zagrożenie dla prawidłowego przebiegu śledztwa i jednocześnie zasadę minimalizacji w stosowaniu środków zapobiegawczych o charakterze izolacyjnym, tylko najsurowszy środek w postaci tymczasowego aresztowania, w sposób prawidłowy zabezpieczy jego dalszy przebieg, a środki o charakterze wolnościowym, zwłaszcza wskazane przez skarżącego, wobec ich oczywiście mniejszej efektywności, nie będą dawać takiej gwarancji. Z tego względu zarzut obrazy przepisu art. 257 § 1 k.p.k. uznać należało za chybiony.

Sąd Apelacyjny nie stwierdził też przesłanek negatywnych po stronie podejrzanego do odstąpienia od dalszego stosowania tymczasowego aresztowania w rozumieniu przepisu art. 259 k.p.k.

W tym stanie rzeczy orzeczono o treści, jak w części dyspozytywnej postanowienia.

ZARZĄDZENIE

- odpis postanowienia z informacją o jego prawomocności i pouczeniem, że zażalenie nie przysługuje doręczyć podejrzanemu i jego nieobecnemu obrońcy;

- zwrócić akta sprawy.

Katowice, dnia 24 listopada 2020 roku